

Sigortalılara, Hazinece Karşıl原因an Prim Desteęi ve Muhasebe Kaydı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK KANUNU (*)
Özelge no	68554973-105[413-2016/8]-121157
Tarih	22.11.2017

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

MERSİN VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 68554973-105[413-2016/8]-121157

22.11.2017

Konu : Sigortalılara, Hazinece Karşıl原因an Prim Desteęi ve Muhasebe Kaydı

İlgi sayılı özelge talep formunda, asgari ücret desteğinin 6661 sayılı Kanun'un 17 nci maddesi ile 5510 sayılı Kanun'a geçici 68 inci madde ile eklendiğini, 2016/1 inci aydan itibaren başladığını ve SGK ile ilk mahsuplaşma işleminin 2016/Mart ayında gerçekleştiğini, bu desteğin Aylık Prim Hizmet belgesinde gözükmediğini belirterek;

1- İşçilik giderleri destek dikkate alınmadan defterlere işlendiğinden asgari ücret desteğinden yararlanılması halinde, bu destek tutarlarının hesaplara ne şekilde yansıtılacağı,

a) Yıllara yaygın inşaat onarım işlerinde;

b) Üretimini yaptığınız yarı mamul ve mamul maliyetine yansıtılan işçilik giderlerinin,

c) Kamu İhale Kanununa göre ihale ile yapılan işlerde, bu desteğin ihale makamınca firmadan kesildiğini, ihale ile ihale makamınca kesilen desteklerde,

ç) Bunların dışında kalan diğer faaliyetleriniz (kırtasiye) için işçilik giderlerine yansıtılmış defter tutarlarının; tekdüzen hesap planına göre muhasebe kayıtlarının nasıl yapılacağı,

2- Kamu İhale Kanununa göre ihale ile yapılan işlerde bu desteğin ihale makamınca firmadan kesildiği, kesilen bu tutarın faturada gösterilip gösterilmeyeceği, destek tutarı kadar fatura bedelinin düşük kesilip kesilemeyeceği ve faturayı etkileyen bir unsur olarak dikkate alınıp alınamayacağı,

konularında bilgi verilmesi istenilmektedir.

Öte yandan, Kamu İhale Kanunu'na göre ihale ile yapılan işlerde asgari ücret desteğinin ihale makamınca firmadan kesildiğini ve sorgulama ekranında destek tutarı olarak görüldüğü, ancak, bu desteğin yararlanılmış bir destek olmadığı, yararlanılacak bir tutarı gösterdiği, biten işlerde de işin bittiği en son ayda destekten yararlanılamadığı, ihale makamının sorgu ekranında bu desteğin gözükmesi nedeniyle ya da haksız yere kesinti ya da sonradan ihale makamı da, firmanızın yararlanmadığı bu desteğin tarafınızdan yazı ile istenildiği ve karmaşık bir hal aldığı, bu desteğin 602 no.lu hesapta gösterilmesi halinde Gelir Tablosu ilkelerine aykırılık, anlaşılma ve analizde hataya düşüleceği, hiç satışı olmayan bir işlemin Gelir Tablosu'nun satışlar bölümünde gelir kaydı gözükmesine sebep olacağı, dipnotta açıklama yapılmasının gereksiz ve kafa karıştırıcı yorumlara sebep olacağı, ihale makamlarının istihkaktan kesinti yoluyla aldıkları desteğin işletmede bir (+) veya (-) durum yaratmadığından 361 no.lu hesaba borç, 120 no.lu hesaba alacak olarak kayıt yapılması, diğer işlerde ise 602 no.lu hesap yerine 649 no.lu hesapta izlenmesi şeklinde değerlendirilmiştir.

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun geçici 68 inci maddesinde,

(1) Bu Kanun'un 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2015 yılının aynı ayına ilişkin Kurum'a verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde prime esas günlük kazancı 85 TL ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2016 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2016 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2016 yılı Ocak ila Aralık ayları/dönemleri için günlük 3,33 TL ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kurum'a ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar Hazinece karşılanır.

(2) Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad, unvan ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi Hazine katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis ettiği anlaşılan veya sigortalıların prime esas kazançlarını 2016 yılı için eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinden Hazinece karşılanan tutar gecikme

cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve bu işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.

(3) İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 2016 yılına ilişkin olarak, aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde vermediği, sigorta primlerini yasal süresinde ödemediği, denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığı durumlarının tespit edilmesi, Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması hâllerinde bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendine ilişkin hükümler uygulanmaz. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler bu tecil ve taksitlendirme devam ettiği sürece anılan fıkra hükmünden yararlandırılır.

(4) Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında, bir önceki yılın aynı ayına ilişkin olarak aylık prim ve hizmet belgesi verilmemiş olması hâlinde bildirim yapılmış takip eden ilk aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesindeki bildirimler esas alınır. 2015 yılından önce bu Kanun kapsamına alınmış ancak 2015 yılında sigortalı çalıştırmamış işyerleri hakkında birinci fıkranın (b) bendi hükümleri uygulanır.

(5) Sigortalı ve işveren hisselerine ait sigorta primlerinin Devlet tarafından karşılandığı durumlarda işverenin ödeyeceği sigorta priminin Hazinece karşılanacak tutardan az olması hâlinde sadece sigorta prim borcu kadar mahsup işlemi yapılır.

(10) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının görüşleri alınmak suretiyle Kurum tarafından belirlenir." hükümleri yer almaktadır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında, kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı; aynı maddenin ikinci fıkrasında da, safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanunu'nun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 61 inci maddesinde de, "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez..." hükmüne yer verilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde; fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından

müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmış olup, aynı Kanun'un 231/5 inci maddesinde ise, faturanın malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenleneceği, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı hükme bağlanmıştır.

Mezkur Kanunun "Faturanın Şekli" başlıklı 230 ncu maddesinde ise "Faturada en az aşağıdaki bilgiler bulunur:

- 1- Faturanın düzenleme tarihi, seri ve sıra numarası;
- 2- Faturayı düzenleyenin adı, varsa ticaret unvanı, iş adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarası;
- 3- Müşterinin adı, ticaret unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarası;
- 4- Malın veya işin nevi, miktarı, fiyat ve tutarı;
- 5- Satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarası."

hükmü yer almaktadır.

Buna göre, yukarıda belirtilen bilgilerin düzenlenmesi gereken faturalarda bulunması zorunlu olup, bu bilgilerin yer aldığı faturalarda yapılan kesintilerin faturanın şekli ve nizamına ilişkin hükümlerine uyulmak kaydıyla ayrıca gösterilmesinde Vergi Usul Kanunu açısından herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.

Öte yandan, tekdüzen muhasebe sisteminin uygulanmasına ilişkin açıklamalar, 26/12/1992 tarih ve 21447 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 sıra no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ve daha sonra bu konuda yayımlanan diğer tebliğlerde yapılmış bulunmaktadır.

Anılan Tebliğ eki "C-Hesap Planı Açıklamaları"nda yer alan;

-(13) Diğer Alacaklar; herhangi bir ticari nedene dayanmadan meydana gelmiş ve en çok bir yıl içinde tahsil edilmesi düşünülen senetli, senetsiz alacaklar ile bu gruba ait şüpheli alacak ve şüpheli alacak karşılığının izlenmesinin sağlandığı hesap grubudur.

"(136) Diğer Çeşitli Alacaklar Hesabı"; ticari olmayıp yukarıda sayılan hesaplardan herhangi birine dahil edilemeyen alacakların izlendiği hesaptır.

-(3) Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar; kısa vadeli yabancı kaynaklar, dönen varlıkların ayrılmasında kullanılan ölçüye uygun olarak, en çok bir yıl veya işletmenin normal faaliyet dönemi sonunda ödenecek yabancı kaynakları kapsar.

Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar, Mali Borçlar, Ticari Borçlar, Diğer Borçlar, Alınan Avanslar, Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler, Borç ve Gider Karşılıkları, Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları ile

Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar şeklinde bölümlenir.

"(335) Personele Borçlar Hesabı"; işletmenin personeline olan çeşitli borçları bu hesapta izlenir.

-(36) Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler; işletmenin sorumlu veya mükellef sıfatıyla, ödeyeceği vergi, resim, harç, kesinti, sigorta primi, sendika aidatları, icra taksitleri ve benzeri borçlarının izlendiği hesap grubudur.

"(360) Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı"; işletmenin ekonomik faaliyetlerde bulunmasının sonucu ilgili mali mevzuat uyarınca mükellef veya sorumlu sıfatıyla işletmenin kendisine, personeline ve üçüncü kişilere ilişkin olarak ödenmesi gereken vergi, resim, harç ve fonların izlendiği hesaptır.

"(361) Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı"; işletmenin, personelin hakedişlerinden sosyal güvenlik mevzuatı hükümlerine göre kesintiye tabi tutmakla yükümlü bulunduğu, personele ait emeklilik keseneği ve sigorta primleri ile bunlara ilişkin işveren katılma payları ve işverence sosyal güvenlik kuruluşlarına ödenecek diğer yükümlülüklerin izlendiği hesaptır.

Aynı Tebliğ'in Gelir tablosunda yer alan;

"602 Diğer Gelirler Hesabı"; işletmenin korunması, ihracatı teşvik ya da hükümet politikasına uyma zorunluluğu karşısında oluşan işletmenin faaliyet hasılatındaki düşüklüğü veya faaliyet zararını gidermek için, sermaye katkısı niteliğinde olmayan, mali yardımlar (sübvansiyonlar), devletin bazı malları vergi, resim, harç ve benzeri yükümlülüklerden istisna etmesi yoluyla yaptığı yardımlar (vergi iadeleri) ve satış tarihindeki vade farkları, ihracatla ilgili fiyat istikrar destekleme v.b. hasılat kalemlerinin izlendiği hesaptır.

-(63) Faaliyet Giderleri; İşletmenin esas faaliyeti ile ilgili bulunan ve üretim maliyetlerine yüklenmeyen araştırma ve geliştirme giderleri; pazarlama, satış ve dağıtım giderleri ve genel yönetim giderlerinden oluşan hesap grubudur. 7. grupta izlenen esas faaliyet dönem giderleri, yansıtma hesapları alacağı ile dönem sonlarında bu grupta yer alan hesaplara devredilir.

-(7) Maliyet Hesapları; mal ve hizmetlerin planlanan biçim ve niteliğe getirilmesi için yapılan giderlerin toplandığı ve maliyet unsurlarına dönüştürülerek izlendiği hesaplardır.

"(770) Genel Yönetim Giderleri Hesabı"; bir işletmenin yönetim fonksiyonları, işletme politikasının tayini, organizasyon ve kadro kuruluşu, büro hizmetleri, kamu ilişkileri, güvenlik, hukuk işleri, personel işleri, kredi ve tahsilatı da kapsayan muhasebe ve mali işler servislerin giderleri bu hesaba borç kaydedilir. Dönem sonlarında bu hesap, " 771- Araştırma ve geliştirme Giderleri Yan-sıtma Hesabı" ile karşılaştırılarak kapatılır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde; Şirketinizin faaliyet kodlarında ve özelge talep formunda belirtilen işlemlerinizde çalışan personeller için Sosyal Güvenlik Kurumu'na ödenen ve Hazinece

karşılanan sigorta prim desteğinin;

770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı xxx

136 Diğer Çeşitli Alacaklar Hesabı xxx

360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı xxx

361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı xxx

335 Personele Borçlar Hesabı xxx

şeklinde muhasebe kaydının yapılması,

Ayrıca, Şirketiniz personelleri için Sosyal Güvenlik Kurumu'na ödenen ve Hazinece karşılanan sigorta prim desteğinin kurum kazancının tespitinde hasılat olarak dikkate alınması ve söz konusu tutarların "602-Diğer Gelirler" hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, ilgi özelge talep formunuzda bahsi geçen diğer sorularınız için Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca yayımlanan 10/02/2016 tarih ve 87838906-78 sayılı 2016/4 no.lu Genelgede konu hakkında ayrıntılı açıklamalara yer verilmiştir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 09.09.2026